WIKIPEDIA

Portugees

in Wikipedia, die vrye ensiklopedie

Hierdie artikel handel oor die taal. Vir die etniese groep, sien Portugese.

Portugees (*português* [puɾtuˈɣeʃ] of [poʁtuˈɡes]) is 'n plurisentriese Romaanse taal wat in Portugal, Brasilië, Angola, Guinee-Bissau, São Tomé en Príncipe, Oos-Timor, Mosambiek, op die Kaap Verde en in ander gebiede soos Goa en Malakka (Cristao) deur sowat 250 miljoen sprekers gepraat word. 'n Verdere twintig miljoen het Portugees as vreemde taal aangeleer. Dit is ook die taal van 'n minderheid in Macau, waar dit 'n amptelike taal is. In Galicië, 'n gebied in Spanje ten noorde van Portugal, word *Galego* (Galicies) gepraat; amptelik 'n ander taal, maar baie naby aan Portugees.

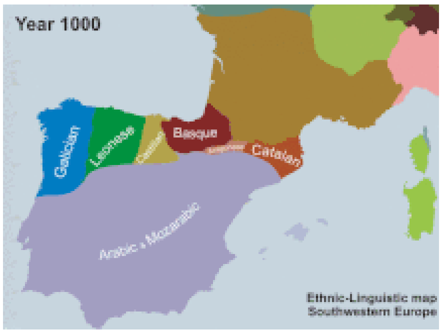

Chronologiese kaart van die taalkundige evolusie in Suidwes-Europa tussen 1000 en 2000

Suid-Afrika het ook 'n beduidende Portugese bevolking, bestaande uit kleiner groepe immigrante van die Portugese vasteland en die eiland Madeira, asook groter groepe Portugeessprekende blankes uit die voormalige kolonies Angola en Mosambiek wat hulle na die gebiede se onafhanklikwording in 1975 aan die Kaap hervestig het.

Die Verenigde Nasies se Opvoedkundige, Wetenskaplike en Kulturele Organisasie, Unesco, het Portugees as die snelste groeiende taal in Europa (na Engels) beskryf, terwyl dit die potensiaal het om die snelste groeiende tweede of vreemde taal in Suider-Afrika en Suid-Amerika te word. Dit is 'n amptelike taal van die Europese Unie, die Afrika-unie, Mercosul, die Suider-Afrikaanse Ontwikkelingsgemeenskap en ander organisasies. 'n Twintigtal kreooltale het Portugees as basis.[1]

Portugees ***português*, *língua portuguesa***	
Uitspraak:	[puɾtuˈɣeʃ] of [poʁtuˈɡes]
Gepraat in:	Angola Brasilië Guinee-Bissau Kaap Verde Macau Mosambiek Oos-Timor Portugal São Tomé en Príncipe Indië (Goa-deelstaat)
Gebied:	Afrika, Suid-Europa, Suid-Amerika
Totale sprekers:	250 miljoen (moedertaal) 20 miljoen (tweede taal)
Rang:	6
Taalfamilie:	Indo-Europees Romaans Wes-Romaans Gallo-Iberies Iberoromaans Wes-Iberies Galicies-Portugees **Portugees**
Skrifstelsel:	Latynse alfabet
Amptelike status	
Amptelike taal in:	Afrika-unie Europese Unie Angola Brasilië Ekwatoriaal-Guinee Guinee-Bissau

Danksy die groot Brasiliaanse bevolking van meer as 200 miljoen is Portugees is die mees gesproke taal in Suid-Amerika en die hele Suidelike Halfrond.[2] Sy status word weerspieël deur die feit dat dit 'n verpligte skoolvak is in aangrensende Spaanssprekende lande soos Argentinië en Uruguay. Die taal word daarnaas op 'n vrywillige basis onderrig in Venezuela, die Republiek Kongo, Senegal, Zambië, Suid-Afrika en Namibië.

Brasiliaanse Portugees wyk effens af van die Portugees in die ander gebiede, nie alleen wat uitspraak en idioom betref nie, maar ook in spelling, as gevolg van 'n spellingshervorming (die *Acordo Ortográfico* uit 1990, gewysig in 1998). Dié was wél ooreengekom met Portugal en die ander Portugeestalige lande, en in 2009 geratifiseer met die gevolg dat die spelling van Portugees nou universeel is in al die Portugeessprekende lande. Brasiliaanse Portugees se uitspraak bly egter nog verskillend van dié van ander Portugeessprekende lande, alhoewel dit, weens die spellingshervorming, op skrif identies is.

Inhoud

Gebiede waar Portugees gepraat word
Sien ook
Verwysings
Eksterne skakels

- Kaap Verde
- Macau
- Mosambiek
- Oos-Timor
- Portugal
- São Tomé en Príncipe

Gereguleer deur:	Instituut van Portugees
	Taalkodes
ISO 639-1:	`pt`
ISO 639-2:	`por`
ISO 639-3:	`por (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=por)`

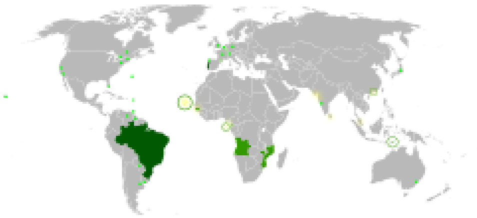

Nota: Hierdie bladsy kan IFA fonetiese simbole in Unicode bevat.

Gebiede waar Portugees gepraat word

As nasionale taal:

- Brasilië
- Portugal

As amptelike taal:

- Angola
- Kaap Verde
- Oos-Timor
- Guinee-Bissau
- Ekwatoriaal-Guinee
- Macau (Volksrepubliek China)
- Mosambiek
- São Tomé en Príncipe

Met minderheidstatus

- Suid-Afrika – word saam met 'n aantal ander tale deur die Grondwet beskerm

Sonder enige vorm van erkenning:

- Goa (Indië)
- Malakka
- Groothertogdom Luxemburg (waar Portugeessprekende immigrante sowat 'n tiende van die bevolking uitmaak)
- Verenigde State (meer as 600 000 sprekers, onder meer in die deelstate Massachusetts, New Jersey en Rhode Island)

Sien ook

- Lys van gedrukte Afrikaans-vreemdtalige woordeboeke

Verwysings

1. *worldatlas.com: Portuguese Speaking Countries. Besoek op 1 Julie 2018* (https://www.worldatlas.com/articles/portuguese-speaking-countries.html)
2. *Universidade de Coimbra – Why learning Portuguese? Besoek op 1 Julie 2018* (https://www.uc.pt/international-applicants/oportunidades/linguas/why-portuguese/)

Eksterne skakels

- Wikimedia Commons het meer media in die kategorie Portugees.
- Wikiwoordeboek het 'n inskrywing vir Portugees.
- Haffter, P.; Sabino, J.C.B.; Pretorius, S.J.; Louw, H.; Van der pluym, C.S. 1975. *Portugees-Afrikaanse woordeboek*. Pretoria:Unisa (http://uir.unisa.ac.za/handle/10500/19472)
- Dicionários-Online.com (http://www.dicionarios-online.com/) A directory of reference works in Portuguese.
- Portugesetaal.pagina.nl – Portugees by die Nederlandse webwerf Startpagina (http://portugesetaal.pagina.nl/)

	Italiese tale
Italiese groep	Oskies | Umbries | Faliskies | Latyn
	Romaanse tale
Iberoromaans	Aragonees | Asturies | Galicies | Katalaans | Ladino | Leonees | Portugees | Spaans
Galloromaans	**Langues d'oil:** Frans | Gallo | Lorreins | Normandies (Auregnais | Guernésiais | Jèrriais | Sercquiais) Pikardies | Champenois | Waals | Anglo-Normandies **Oksitaans:** Aranees | Auvergnat | Gaskons | Languedokies | Limousin | Provensaals Frankoprovensaals
Galloitalies	Lombardies | Monegaskies | Piëmontees | Venesiaans
Retoromaans	Romansch | Ladinies | Friulaans
Italoromaans	Dalmaties | Italiaans | Napolitaans
Suid-Romaans	Korsikaans | Sardies (Campidanies, Galluraans, Logudories, Sassaries) | Sisiliaans
Balkanromaans	Aroemeens | Istro-Roemaans | Meglenoroemaans | Roemeens
Romaanse	Interlingua | Interlingue | Lingua Franca Nova

Kunstale

v · t · e (https://af.wikipedia.org/w/index.php?title=Sjabloon:Tale_van_Suid-Afrika&action=edit) **Tale van Suid-Afrika**

Pan-Suid-Afrikaanse Taalraad · Kommissie vir die regte van kulturele, godsdienstige en taalkundige gemeenskappe · Departement van Kuns en Kultuur

Amptelik	**Wes-Germaans**		Afrikaans · Engels
	Suidelike Bantoe	**Sotho-Tswana**	Noord-Sotho *(Sesotho sa Leboa)* · Suid-Sotho *(Sesotho)* · Tswana *(Setswana)*
		Nguni	Suid-Ndebele *(isiNdebele)* · Swazi *(siSwati)* · Xhosa *(isiXhosa)* · Zoeloe *(isiZulu)*
		Tswa-Ronga	Tsonga *(Xitsonga)*
		Venda	Venda *(Tshivenḓa)*
Nie-amptelike tale genoem in die Grondwet van 1996	**Inheems**		Bhaca · Khoi · Lala · Lozi · Nama · Nhlangwini · Noord-Ndebele · Phuthi · San · Tuu
	Uitheems		Duits · Grieks · Gujarati · Hindi · Maleis (geskiedkundig) · Oerdoe · Portugees · Tamil · Telugu
	Religieus		Arabies · Hebreeus · Sanskrit
Ander	**LGBT-slang**		Gayle · Ngqumo *(IsiNgqumo)*
	Ander		Fanagalo · Nederlands (geskiedkundig) · Oorlams · Pretoria-Sotho · Scamto · Suid-Afrikaanse gebaretaal · Tsotsitaal

Normdata	GND: 4120316-1 (https://d-nb.info/gnd/4120316-1) · NDL: 00569165 (https://id.ndl.go.jp/auth/ndlna/00569165)

Ontsluit van "https://af.wikipedia.org/w/index.php?title=Portugees&oldid=2197863"

Die bladsy is laas op 31 Mei 2020 om 20:43 bygewerk.

Die teks is beskikbaar onder die lisensie Creative Commons Erkenning-Insgelyks Deel. Aanvullende voorwaardes kan moontlik ook van toepassing wees. Sien die Algemene Voorwaardes vir meer inligting.